

gedragsprotocol
openbare basisschool
Cranendonck

Cranendonck

Oktober 2020

Inleiding

Voor u ligt het gedragsprotocol van OBS Cranendonck. “Je veilig voelen” is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van schoolleiding, leerkrachten, ondersteunend personeel, medezeggenschapsraad, ouders, leerlingen en stagiaires. Met ons gedragsprotocol willen we duidelijk zijn in waar we voor staan, wat we wel en niet toestaan en welke maatregelen we treffen als regels worden overtreden.

Respect voor elkaar, zorg voor elkaar, gelijkwaardigheid, geen pestgedrag en discriminatie, verantwoordelijk voor je eigen gedrag, afspraken nakomen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Inhoudsopgave	3
Het schoolklimaat	4
Missie en visie OBS Cranendonck	4
Uitgangspunten pedagogisch klimaat	4
Sociaal-emotionele ontwikkeling op OBS Cranendonck.....	5
Aanpak grensoverschrijdend gedrag	6
Uitgangspunt.....	6
Grensoverschrijdend gedrag.....	6
Procedure grensoverschrijdend gedrag.....	6
Verwijdering.....	7
Check In- Check Out.....	7
Terugkeren in de klas.....	8
Bijlagen	9
Bijlage 1 stappenplan leerkracht bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling.....	9
Bijlage 2 protocol fysiek ingrijpen naar leerlingen	11
Bijlage 3 model verslagformulier	13
Bijlage 4 Check in- Check out formulier.....	15
Bijlage 5 Ouderverklaring gedragsprotocol OBS Cranendonck	16

Het schoolklimaat

Missie en visie OBS Cranendonck

Onze missie is om alle leerlingen zich cognitief en sociaal-emotioneel optimaal te laten ontwikkelen in een sociaal veilige omgeving, als basis voor een passende vorm van voortgezet onderwijs en het verdere levenspad. Hierbij wordt uitgegaan van de talenten van kinderen met andere woorden:

“Elke leerling telt!....”

Wij bieden kinderen een veilige en positief stimulerende omgeving. Dat is een leeromgeving waarin een **beredeneerd & uitdagend** lesstofaanbod wordt geboden. Hierbij wordt uitgegaan van de mogelijkheden en de onderlinge verschillen van kinderen. Wij bieden voor ieder kind een passend aanbod, waarbij ook excellente leerlingen nadrukkelijk worden uitgedaagd. Wij stimuleren kinderen in het leren van én met elkaar, het werken met een passende zelfstandigheid en om zelfbewust en kritisch te kijken naar hun eigen handelen.

Betrokkenheid en nieuwsgierigheid wordt vergroot door de inzet van structureel coöperatieve werkvormen en hedendaagse technologieën. Wij spelen in op de verschillen tussen kinderen met als uitgangspunten de drie basisbehoeften van kinderen:

Competentie: Geloof in eigen kunnen oftewel trots zijn op jezelf. Benut je talent!

Autonomie: De drang zelfstandig te willen handelen.

Relatie: De behoefte aan waardering van anderen.

Uitgangspunten pedagogisch klimaat

Het is voor ons heel belangrijk dat kinderen zich thuis voelen op school. De leerkrachten creëren een kindvriendelijke sfeer, waarbinnen aandacht is voor de basisbehoeften van het kind: liefde, veiligheid, vertrouwen en duidelijkheid. Welbevinden is de basis voor ontwikkeling. Respect hebben voor elkaar, gelijkwaardigheid en verbondenheid zijn hiervoor belangrijke voorwaarden. Met een drietal uitgangspunten willen wij duidelijk maken wat wij hiermee bedoelen.

1. Fouten maken mag, als je bereid bent om ervan te leren en opnieuw te beginnen. Kinderen én volwassenen leren van hun fouten. Je leren inleven in de emoties van een ander vinden we belangrijk.
2. Van kinderen kun je leren. Kinderen zijn nooit vervelend, maar gedragen zich wel eens vervelend. Meestal heeft dat een oorzaak. Wij willen proberen de oorzaak te vinden om het gedrag positief bij te kunnen sturen.
3. Ruzie komt ook voor. Het gaat niet alleen om wie er begonnen is, maar ook om dat het weer wordt bijgelegd. Het kan niet altijd vergeven en vergeten zijn, maar je kunt wel vergeven en opnieuw beginnen. We werken aan een goede sfeer op school. Pesten en discriminatie verpesten de sfeer. We vinden het belangrijk positief gedrag te bekrachtigen.

Sociaal-emotionele ontwikkeling op OBS Cranendonck

Om het welbevinden van kinderen te verhogen wordt er binnen de school veel aandacht besteed aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Het welbevinden van een kind zien wij als een belangrijke voorwaarde voor een optimale ontwikkeling op allerlei gebieden. Op de volgende manieren wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen gestimuleerd en gevolgd:

- Door de ervaringsgerichte dialoog te voeren met kinderen;
- Door het aanleren van sociaal-emotionele vaardigheden en gedragsregels volgens de methode 'leefstijl; '
- Door de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen te volgen, middels het volgsysteem ZIEN!;
- Door in gesprekken met ouders (15-minuten gesprekken) het welbevinden van kinderen voorop te stellen;
- Door het welbevinden tijdens de overdracht aan het eind van elk schooljaar te bespreken.

Aanpak grensoverschrijdend gedrag

Uitgangspunt

Gedrag dat de veiligheid van anderen in gevaar brengt, past niet op onze school. Daarom is bij ons uitgangspunt dat we consequent omgaan met leerlingen die dergelijk probleemgedrag laten zien. Dit doen we om hen met deze problemen te leren omgaan. Communicatie naar alle betrokkenen is daarbij van essentieel belang. Binnen de school willen we de veiligheid van iedereen waarborgen en aan iedereen een veilige schoolomgeving bieden.

Grensoverschrijdend gedrag

Wat verstaan we onder grensoverschrijdend gedrag?

Het gedrag waarbij iemand terugkerend psychisch en/of fysiek een ander lastigvalt, bedreigt of aanvalt, waarbij regels structureel overschreden worden of materialen worden vernield en/of beschadigd. Hierdoor vormt de leerling een bedreiging voor de waarborging van de veiligheid van de leerling zelf en zijn omgeving. Grensoverschrijdend gedrag kan zich op verschillende manieren manifesteren:

- Fysieke agressie of geweld: Het uitoefenen van elke vorm van feitelijk geweld op of gericht tegen het lichaam van een ander. Het ongewenst aanraken van een ander of het non-verbaal dreigen hiermee. Slaan, schoppen en spugen.
- Verbale en schriftelijke agressie of geweld: Het mondeling of schriftelijk (brief, telefoon, internet etc.) (be)dreigen, beledigen, (seksueel) intimideren, discrimineren, pesten of uitschelden van een persoon.
- Vernieling en vandalisme: Het gericht kapotmaken van materialen of het kapotmaken van materialen in combinatie met fysieke agressie of geweld.
- Niet luisteren, kan in sommige gevallen ook bijdragen tot een onveilig klimaat. Doordat er niet geluisterd wordt, kan een sfeer ontstaan waarin anderen zich niet prettig voelen. Het gaat hier in het bijzonder om het niet opvolgen van instructies of het weigeren te luisteren naar wat er door volwassenen gezegd wordt.
- Weglopen van school

Procedure grensoverschrijdend gedrag

Voor de aanpak van grensoverschrijdend gedrag er een aantal stappen en afspraken. Binnen ons onderwijs kennen we een zestal maatregelen om zowel de veiligheid van ieder individu te waarborgen alsmede om een veilig schoolklimaat te scheppen.

Deze zes maatregelen zijn:

- Time-out door de leerling zelf: de leerling neemt zelf het initiatief om buiten de groep te gaan.
- Time-out door de leerkracht: de leerkracht geeft de leerling de opdracht om buiten de groep te gaan.
- Plaatsing buiten de groep: De leerling wordt tenminste 1 volledig dagdeel (ochtend of middag) uit de klas verwijderd met een van tevoren zorgvuldig samengesteld werk en komt onder toezicht van een collega.

- Schorsing: gedurende 1 dag (bij herhaling meerdere dagen) wordt de leerling de toegang tot de school ontzegd. Voor zover mogelijk worden er maatregelen getroffen waardoor de voortgang van het leerproces van de leerling gewaarborgd kan worden.
- Officiële schorsing: de leerling mag een dag niet naar school en het bevoegd gezag en de leerplichtambtenaar worden op de hoogte gebracht.
- Verwijdering: Bij het zich meermalen voordoen van een ernstig incident, dat ingrijpende gevolgen heeft voor de veiligheid en/of de onderwijskundige voortgang van de school, kan worden overgegaan tot verwijdering.

De volgende uitgangspunten zijn hierbij belangrijk:

- Uitgangspunt is dat op consequente wijze wordt omgegaan met leerlingen met probleemgedrag.
- Doel is om hen te helpen in het adequaat omgaan met problemen.
- Daarbij gaan we uit van vaste procedures die zowel op de interne als externe situatie gericht zijn.
- Communicatie naar alle betrokkenen is daarbij van essentieel belang.

Dat er gradaties te onderkennen zijn, mag duidelijk zijn. Ter preventie van gedragsproblemen zullen we bij grensoverschrijdend gedrag passende maatregelen nemen, zodat dit gedrag begrensd wordt en de veiligheid voor iedereen wordt hersteld.

Verwijdering

Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

Verwijdering van een leerling van school is een beslissing van het bevoegd gezag. Voordat men een beslissing neemt, dient het bevoegd gezag de betrokken leerkracht, de directie en de ouders te horen. Hiervan wordt een verslag gemaakt wat aan de ouders ter kennis worden gesteld en door de ouders voor gezien wordt getekend. Het verslag wordt ter kennisgeving opgestuurd naar het bevoegd gezag en de leerplichtambtenaar.

Check In- Check Out

Om herhaling van grensoverschrijdend gedrag te beperken, hebben we op OBS Cranendonck een interventie toegevoegd, namelijk Check In- Check Out. Check In- Check Out is een wetenschappelijk effectief bewezen interventie die ertoe dient het gedrag van de leerling op een positieve manier te reguleren, waardoor de veiligheid in de klas wordt hersteld en gewaarborgd. Ouders zijn op de hoogte van deze interventie.

Hoe ziet deze interventie eruit?

1. De leerling stelt samen met de leerkracht gedragsdoelen op (max. 3) ter verbetering van het gedrag. Deze worden geformuleerd op het Check In- Check Out-formulier (zie bijlage) ;
2. Aan het begin van de ochtend checkt de leerling in bij de Check in- Check Out coördinator (directeur, OC-er, gedrag specialist).
3. Er vindt een kort gesprek plaats waarbij de gedragsdoelen worden besproken. De leerling geeft in het gesprek aan hoe hij aan de doelen gaat werken;
4. Aan het einde van de ochtend reflecteren de leerling en de leerkracht kort op het gedrag van de leerling;
5. De leerling doet een tussentijdse check bij de Check in- Check Out coördinator. Er wordt gereflecteerd op het gedrag en de leerling geeft aan hoe hij in de middag aan de gedragsdoelen gaat werken;

6. Aan het einde van de schooldag krijgt de leerling feedback van de leerkracht op het gedrag;
7. De leerling checkt uit bij de Check in- Check Out coördinator. Er wordt gereflecteerd op het gedrag en de leerling krijgt hier feedback op. De leerling beoordeeld zichzelf op zijn gedrag;
8. De leerling koppelt de feedback en eigen beoordeling terug aan zijn ouders/verzorgers;
9. De ouders/verzorgers tekenen het formulier en de leerling neemt het de volgende dag weer mee naar school.

Met deze interventie reguleer je niet alleen het gedrag, maar heeft het tevens een positieve invloed op de ontwikkeling van sociale vaardigheden en eigenaarschap van de leerling. Er is een nauwe samenwerking en contact tussen ouders, school en leerling, wat leidt tot verbetering van het gedrag van de leerling. Op OBS Cranendonck zetten wij deze interventie in na een plaatsing buiten de groep of een schorsing. Wij willen op deze manier de leerling een kans geven om het gewenst gedrag te laten zien, waardoor de kans op herhaling van het ongewenst gedrag verminderd wordt en de veiligheid in de klas hersteld wordt en gewaarborgd blijft. De interventie wordt minimaal drie weken na de time-out of schorsing ingezet. Na drie weken wordt er samen met ouders, directie, leerkracht en leerling bekeken of de interventie gestopt kan worden of dat er verlenging gewenst is.

Terugkeren in de klas

Wanneer de leerling na een time-out of schorsing terugkeert in de klas vinden wij het belangrijk dat hier in de klas aandacht aan wordt besteed. De straf is geweest en de leerling is weer welkom in de klas. Dit doen we door het houden van kringgesprekken.

Slachtoffer

Als er bij het grensoverschrijdend gedrag van een leerling sprake is van een slachtoffer, dan zal er met zorg gehandeld worden om het gevoel van veiligheid bij het slachtoffer te herstellen en te waarborgen. Dit doen we door kindgesprekken te voeren met de leerling, waarbij het welbevinden van de leerling centraal staat. Daarnaast zullen er gesprekken worden gevoerd met de ouders van beide partijen.

Grensoverschrijdend gedrag van ouders en personeel

Ook grensoverschrijdend gedrag van ouders tolereren we niet. Dit gedrag kan leiden tot een (schriftelijke) waarschuwing, (tijdelijke) ontzegging van de toegang tot de school en uiteindelijk tot verwijdering van de leerling van de school. Op grond van de CAO voor het Primair Onderwijs kunnen stappen worden gezet die noodzakelijk zijn bij grensoverschrijdend gedrag van personeelsleden.

Bijlagen

Bijlage 1 stappenplan leerkracht bij grensoverschrijdend gedrag van een leerling

Stap 1	Time-out door de leerling zelf Leerling gaat naar een van te voren bepaalde time out plek.
--------	---

Als dit niet lukt:

Stap 2	Time-out door de leerkracht: <i>Procedure:</i> Nadat de leerling in de klas 2 waarschuwingen heeft gekregen gaat hij/zij 10 minuten buiten de groep/ in een andere groep. Als bovenstaand zich herhaald binnen een week:
--------	---

Als dit niet lukt:

Stap 3	Plaatsing buiten de groep (leerling werkt een dagdeel buiten de groep) <i>Procedure:</i> De I.B./directie wordt geïnformeerd. De ouders/verzorgers worden telefonisch op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek. Het "Protocol grensoverschrijdend gedrag" wordt afgegeven aan de ouders. Indien er binnen 4 weken opnieuw plaatsing buiten de groep noodzakelijk is volgt een schorsing.
--------	--

Als dit niet lukt:

Stap 4	Schorsing <i>Procedure:</i> De I.B./directie wordt geïnformeerd. De ouders/verzorgers worden telefonisch op de hoogte gebracht en uitgenodigd voor een gesprek. Het formulier betreffende schorsing /officiële schorsing / verwijdering leerlingen wordt ingevuld. Indien er, binnen twee maanden, opnieuw een overtreding plaatsvindt, komt er een tweede notitie en volgt er een meerdaagse schorsing. Bevoegd gezag op de hoogte stellen. Na een schorsing start de leerling een dagdeel buiten de groep met eigen werk.
--------	--

Als dit niet lukt:

Stap 5	Officiële schorsing: <i>Procedure:</i> Bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de schorsing in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd. Leerplichtambtenaar wordt op de hoogte gebracht. Indien er binnen 6 maanden weer een officiële schorsing noodzakelijk is volgt stap 6.
--------	---

Als dit niet lukt:

Stap 6	<p>Verwijdering: <i>Procedure</i> Bevoegd gezag wordt voorafgaand aan de verwijdering in kennis gesteld van deze maatregel en om goedkeuring gevraagd. Het bevoegd gezag informeert de ouders schriftelijk en met redenen over het voornemen tot verwijdering, waarbij de ouders gewezen wordt op de mogelijkheid van het indienen van een bezwaarschrift. De ouders krijgen de mogelijkheid binnen zes weken een bezwaarschrift in te dienen. Het bevoegd gezag is verplicht de ouders te horen over het bezwaarschrift. Het bevoegd gezag neemt een uiteindelijke beslissing binnen vier weken na ontvangst van het bezwaarschrift. Een besluit tot verwijdering is pas mogelijk nadat een andere basisschool of een andere school voor speciaal onderwijs is gevonden om de leerling op te nemen of dat aantoonbaar is dat het bevoegd gezag, gedurende acht weken, er alles aan heeft gedaan om de leerling elders geplaatst te krijgen.</p>
--------	---

Leerkrachten houden de hele voortgang bij in een logboek.

Bijlage 2 protocol fysiek ingrijpen naar leerlingen

“Fysiek ingrijpen is nooit een middel op zich. Er zijn altijd stappen aan voorafgegaan en er zullen altijd acties op volgen om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen.”

Fysiek ingrijpen: het vastpakken en -houden van een leerling en wanneer nodig het wegleiden van een leerling uit een situatie met behulp van vasthouden. Hierbij kunnen specifieke grepen toegepast worden.

Proportioneel: het vastpakken en -houden van leerling op een manier die past bij het gedrag van de leerling, dat past bij het doel dat beoogd wordt met de ingreep en die nooit langer duurt dan noodzakelijk is.

Agressie en geweld t.a.v. personen: scheldpartijen, bedreigingen, vernederingen, pesten, slaan, schoppen, spugen en overrompeld worden. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen fysiek, psychisch en verbaal geweld.

Agressie en geweld t.a.v. materialen: Opzettelijk vernielen van materialen door middel van schoppen, slaan en gooien.

Onveilige situatie: Die situatie waarbij agressie en geweld aan de orde is of die door het laten bestaan van de situatie vrijwel zeker zal leiden tot agressie en geweld of gevoelens van acute onveiligheid bij anderen.

Uitgangspunten:

1. Fysiek ingrijpen is een uiterst middel. Alle andere pedagogische hulpmiddelen hebben onvoldoende geholpen en er is een onveilige situatie of deze dreigt te ontstaan. Er zijn altijd stappen aan voorafgegaan en er zullen altijd acties op volgen om soortgelijke situaties in de toekomst te voorkomen. Hoewel fysiek ingrijpen een machtsmiddel is blijft de ingreep er op gericht om de veilige situatie te herstellen.
2. De afhandeling van het conflict is erg belangrijk. De leerling zelf, maar ook de leerlingen die bij het conflict betrokken raken, moeten weten dat fysiek ingrijpen nooit “normaal” is.
3. Een leerkracht moet vanuit een professionele houding kunnen handelen. Fysiek ingrijpen, kan alleen als de leerkracht emotioneel niet te zeer bij het conflict betrokken is of dreigt te raken. Als hij/zij dit niet kan, dan zal een ander personeelslid ingeschakeld worden. Dit moet tijdig gebeuren, het kan fysiek ingrijpen voorkomen.
4. Daar waar fysiek ingrijpen noodzakelijk is, wordt zo veel mogelijk een tweede leerkracht gevraagd om bij te springen.

Dit heeft meerdere redenen:

- Een tweede personeelslid kan de-escalerend werken.
- De personeelsleden kunnen van elkaar zien of de emotionele betrokkenheid niet te groot wordt.
- Met twee personeelsleden is de kans op een worstelpartij waarbij leerling en/of personeelslid elkaar letsel aanbrengen minder groot.

Fysiek ingrijpen, gebeurt proportioneel en stopt zodra de onveilige situatie is opgeheven.

Tijdens en na een fysieke ingreep blijft herstellen van contact belangrijk. Personeelsleden zullen duidelijk aangeven wat er verwacht wordt van de leerling en wanneer de fysieke ingreep niet meer nodig is. Het is belangrijk om te blijven praten met de leerling. Het is belangrijk om contact met de leerling te blijven houden en belangrijk als hulpmiddel om zelf rustig te blijven.

Als richtlijn voor fysiek ingrijpen wordt onderstaand schema gehanteerd:

	Leerling is wel aanspreekbaar	Leerling is niet aanspreekbaar
Leerling werkt wel mee	Geen fysieke ingreep nodig	Geen fysieke ingreep nodig. Kans op ingrijpen is aanwezig.
Leerling werkt niet mee	Door communicatie en proportioneel fysiek ingrijpen tot meewerken bewegen.	Fysiek ingrijpen. Contact blijven zoeken.

Aanpak:

- Het personeelslid beoordeelt of er sprake is van een onveilige situatie.
- Het personeelslid beoordeelt of fysiek ingrijpen nodig is.
- Het personeelslid handelt volgens de uitgangspunten.

Bijlage 3 model verslagformulier

VERSLAG INZAKE TIME-OUT, SCHORSING EN OF VERWIJDERING VAN LEERLING

Naam leerling	
Geboortedatum	
Naam leerkracht	
Datum incident	

Het betreft ongewenst gedrag tijdens:

- Lesuren
- Vrije situatie
- Schoolplein
- Elders;

Het betreft ongewenst gedrag ten aanzien van

- Leerkracht
- Medeleerlingen
- Anderen;

Korte omschrijving van het incident:

.....

.....

.....

.....

De ouders zijn op de hoogte gesteld door middel van:

- Huisbezoek
- telefonisch contact

Datum en tijd:

Gesproken met:

De volgende maatregel is genomen:

- time-out
- schorsing
- in gang zetten van een procedure tot verwijdering

Datum gesprek ouders en de school:

(zie verder verslag van het gesprek)

Afspraken tussen ouders en de school:

.....

.....

.....

.....

Bijlage 4 Check in- Check out formulier

Check in - Check out formulier				
Naam:		Groep:		Startdatum:
Gedragdoelen <i>maximaal 3 doelen, zo concreet mogelijk beschreven</i>		1.		
		2.		
		3.		
Datum:	Check in	Middag Check	Check out	Terugkoppeling ouders
	<i>Welbevinden en doelen bespreken. Wat ga je doen, wat heb je nodig?</i>	<i>Korte reflectie op de ochtend. Wat ging goed, hoe kwam dat? Wat kan beter, hoe ga je dat doen?</i>	<i>Reflectie op de hele dag. Zijn de doelen behaald? Welke beoordeling geef je jezelf en waarom? Wat ga je thuis vertellen?</i>	<i>De leerling bespreekt de dag met ouders en ouders tekenen voor akkoord. De volgende dag gaat het formulier weer mee naar school.</i>

Bijlage 5 Ouderverklaring gedragsprotocol OBS Cranendonck

Plaats:

Datum:

Ontvangst verklaring:

De ouders/verzorgers vangeb. datum.....,
hebben het gedragsprotocol ontvangen/gelezen.

Handtekening ouders,

.....

Handtekening directeur,

.....